

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Borgiae Tertij Societatis Iesv Generalis

Ribadeneyra, Pedro de

Mogvntiae, 1603

XIX. Ad Cæsarem de bonis abdicandis mittit, Cardinalatus honorem fugit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45256

expianda iterum censuit. Nec foris solum se, lustrandis, obambulandisque locis sacris, oblectabat; domi etiam mirifice aspectu Patrum illorum, principum Societatis, & familiae auctoris Ignatij, recreabatur. Inter caetera verò plurima Romæ præclare gesta, illud ad æternitatem memorabile, ab illo prima esse Collegij Romani fundamenta iacta. Seminarium id omnium nationum quoddam est, eritque semper. Sed omnis ea laus Gregorio XIII. Pont. verè Max. Societatisque parenti optimo relicta cessit, ædibus, augustoque ludo exædificatio.

CAPVT XIX.

Ad Cesarem de bonis abdicandis mittit, Cardinalatus honorem fugit.

F 2

OPTA

OPTABAT FRANCISCUS
 aetatem Romæ diutius a-
 gere, & nusquam alibi libentius
 consensere; tum ob loci san-
 ctitatem, religionemque; cum
 ob Ignatij innocentissimi viri
 mores. Optimum itaque factum
 duxit, suis sese Fortunæ bonis, ti-
 tulusque exspoliare; quo pietati
 commodius operam daret. Igi-
 tur è domesticis vnum Gaspa-
 rem Villalonum ad Casarem
 Carolum, qui tum in Germania
 res gerebat, cum litteris seu sup-
 plice Libello allegat: bona illius
 venia filio natu maximo, Lom-
 bayæ Marchioni, Gandiæ ditio-
 nem concedere, titulosque lice-
 ret, rogat. Gratum id sibi, acce-
 ptumque fore, qui colligere se
 ipse, & abdere vellet. Societa-
 tis IESU familiam potissimum
 dilegisse, in qua reliquum vitæ
 cur-

curriculum consumeret; nuperam quidem illam, sed ut ceteras, ab origine calidioram, maioremque in dies futuram. Litterarum exemplum, ut cum voluptate simul & utilitate legatur, adscribam. Quando pridem opere exoptarim; *Cesar Auguste. tuum in Italiam aduentum, ut que nunc litteris absens coram postulare, vni Deo notum est: cui quando ita visum, ne merito meo voti compos fierem, ratam ipsius, ut debeo, vcluntatem habeo. Et cum absentem me, non minus quam si presens essem, sensa mentis explicaturum confidam; idcirco, ut mentis interpretatio est, & vicissim orationis scriptura, hac utar, quando illa, in tanto loci interuallo, non licet. De me sic habeto: peccatorem me ingenue confiteor, ceterisque offendiculo aulicis fuisse, cum in regia tua versa-*

rer; cuius delicti gratia nullam de-
 trecto pœnam à DEO cali Rege, nec
 abste, qui in terris imperas. Ille mi-
 sericordiarum parens, toties infero-
 rum cruciatus meritis cum sim, ad
 hunc diem, incredibili patientia,
 mansuetudine, benignitate susti-
 nuit me, quo resipiscerem, in viam-
 que redirem: tempusque largitus
 est, ut quanta illius essent in me be-
 neficia; quot, quantaque mea in il-
 lum iniuria, tempestiue animaduer-
 terem. Hæc ipse dum considero, iam
 inde à coniugis morte Leonora,
 quattuor ipsos annos, multisque, et
 gratia fufis à pijs viris precibus ad
 DEVM, creuit vita nouæ cupidi-
 tas in dies, & quasi depulsa mentis
 oculis caligine, terrena omnia de-
 spicatur ducere cœpi. Nunc, licet in-
 dignus sim Dominica vineæ cultor
 futurus; præsertim cum tam sero
 accesserim, & vites olim, quas alij
 plan-

plantarunt, euellere studuerim;
 DEI tamen benignitate, Societa-
 tis IESV sacerdotes me in ordi-
 nem suum, nullo meo merito, ad-
 miserunt. In qua quidem etsi iam
 pridem degere, & emori exopto;
 prohibitus sum tamen, dum boni
 parentis officium expleo, filiisque
 abunde consulo: qua cura post v-
 num, & item alterum menssem se-
 mel me expediam. Quamobrem,
 maxime Caesar, bona tua venia, id
 mihi liceat, quia cliens tuus, & e-
 questris D. Iacobi ordinis, rogo, vt
 quod reliquum est vite spacium,
 perbreue illud quidem, at in lucro
 deputandum, ita transigam, quo
 anteaactae vite iacturam, dignis pœ-
 nitentia fructibus, DEO bene iu-
 uante, sarciam; præterita errata cor-
 rigam, presentia pericula fugiam,
 futura euitem. Et si quid in hac
 ipsa vita melioris forma profecero,

equidem dabo operam, vt sacris a-
 stans altaribus, re diuina, atque in
 iuniis assidue pro imperij tui incolu-
 mitate vota faciam, & pro tua salu-
 te, à qua & multorū pendet, DEVM
 precer: vt qui nuper de Turcis, &
 hereticis victoriam tibi concessit, de-
 idem, vt te ipse vincas, que sane vin-
 cendi ratio, vt difficillima, ita est &
 vtilissima, maximeque laudabilis:
 denique amoris te diuini ignibus in-
 flammet, idque assidua meditatione
 cruci tuum CHRISTI; vt iure
 cum Apostolo dicere possis, Mihi ab-
 siu gloriari, nisi in Cruce Domini
 nostri IESU CHRISTI. Illi
 qui crucis dolores pro nobis tulit
 CHRISTVS, te quam diutissime
 Reipub. Christiana seruet incolumē.
 Dat. Roma A. D. XV III. Kal. Feb.
 clo. Io. Li.

Dum Cæsaris iussum exspe-
 ctat, sparsum iam in vulgus erat,
 mu-

Galat. 6.

LIBER PRIMVS. III

mutasse FRANCISCVM viæ
statum in melius. Quare cogni-
ta Pont. Iulius FRANCISCVM
(quod antea metuerat, vt Romã
idcirco proficisci cunctaretur)
Cardinalium collegio adscribe-
re cupiebat. Ille verò tristi num-
cio tam exhorruit, quam cupide
quidam honorem illum conse-
ctantur, & captant. Itaque Igna-
tio visum est expedire subito
FRANCISCVM Roma disce-
dere, vt Pontificis oculis subdu-
ctus, fuga se honoribus eriperet.
Igitur iisdem Sociis, quibuscum
Romam ex Hispania venerat,
cum vix quatuor menses in vrbe
mansisset, in Hispaniam reuer-
tit. Hic, vt erat solitudinis in pri-
mis amans, p̄ ocula vulgi strepi-
tu agere cum vellet, Guipuzco-
am, Cantabriæ Prouinciam, se-
dem sibi delegit: cum quod

pauciores eam oram haberent; tum quod Ignatij natale solum id esset. Hispanias itaque simul attigit, recta in Cantabriam tendit: domumque Loyoleam ingressus, locum percunctando studiosè quæsiuit, quo loco primum natus terram contigisset Ignatius. Hic terræ osculum, postibusque figere: DEO gratias agere, quod eo loci, tam utilem orbi terrarum virum nasci voluisset, seque tanti magistri discipulum fecisset. Igitur re diuina audita, sumptaq; Eucharistia, Ognatum discessit; oppidum id Loyolea domo tertio abest lapide. Hic Petrus Michaelius Araoz ædes aliquot Societatis collegio exædificando moriens testamento legarat. Hinc comitum nonnulli variè dimissi, in suas prouincias remigrarunt:

runt: alij in FRANCISCO con-
tubernio cum Ioanne filio, hæ-
serunt.

CAPVT XX.

Pace Cæsaris titulis sese abdicat.

NEC diu factum est, cum
Gaspar Villalonus è Ger-
mania redox, Cæsaris litteras
FRANCISCO attulit: qua-
rum hoc exemplum est. Tuas mi-
hi, Dux Borgia, reddidit Gaspar Vil-
lalonus, cliens tuus. Quamuis san-
ctum, piūque id consilium tuum,
vitæq; institutū, quo secedere, ac te
colligere vis, vt terrena celestib. per-
mutes: (quis enim nisi impius id ne-
gauerit?) angit tamen nonnihil nos,
te carendū quod erit. Verum mea i-
pse morem gerere cupiditati, cōmo-
daque mea tuis antepone, nec volo;
nec, si velim, possum. Potestatem
itaque facio libens, volensque, vt

Ca-